

BANDLIK SIYOSATI VA KAMBAG‘ALLIKKA QARSHI KURASHISH

Hasanova Negina Ismatilla qizi

TIQXMMI “Iqtisodiyot” kafedrası stajyor-o‘qituvchisi

Tel: +99891-165-23-26

Annotatsiya. Mazkur maqolada bandlik siyosatining kambag‘allikka qarshi kurashdagi o‘rni tahlil etilgan. Xususan, kichik va o‘rta biznesni rivojlantirish, professional tayyorgarlik va qayta o‘qitish dasturlari, yoshlar va ayollar bandligini oshirish hamda yirik investitsiya loyihalari orqali yangi ish o‘rinlari yaratish masalalari yoritilgan. Maqola xulosasiga ko‘ra, samarali bandlik siyosati ishsizlikni kamaytirish va aholining daromad darajasini oshirish orqali kambag‘allikni qisqartirishda asosiy omillardan biri hisoblanadi.

Kalit so‘zlar: bandlik siyosati, kambag‘allik, ishsizlik, kichik biznes, qayta tayyorlash dasturlari, yoshlar bandligi, ayollar bandligi, investitsiya loyihalari.

Abstract

This article examines the role of employment policy in combating poverty. It highlights the importance of supporting small and medium-sized enterprises, implementing professional training and retraining programs, increasing youth and women’s employment, and creating jobs through large-scale investment projects. The analysis demonstrates that effective employment policy is one of the key factors in reducing poverty by lowering unemployment, increasing household incomes, and ensuring sustainable economic growth.

Keywords: *employment policy, poverty reduction, unemployment, small business, retraining programs, youth employment, women’s employment, investment projects.*

Bandlik siyosati mamlakat iqtisodiyotining eng muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Ish o‘rinlarini yaratish va aholining iqtisodiy faolligini oshirish kambag‘allikka qarshi kurashishda asosiy vositalardan biri sifatida e‘tirof etiladi.

Avvalo, kichik va o‘rta biznesni qo‘llab-quvvatlash bandlik siyosatining markazida turadi. Chunki kichik korxonalar ko‘plab yangi ish o‘rinlarini yaratib, aholining daromad manbaini kengaytiradi.

Shuningdek, professional tayyorgarlik va qayta o‘qitish dasturlari aholining mehnat bozorida raqobatbardoshligini oshiradi. Bu ayniqsa texnologiya tez rivojlanayotgan bugungi davrda muhim ahamiyat kasb etadi.

Yoshlar va ayollar bandligini ta‘minlash ham muhim yo‘nalishdir. Davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlovchi dasturlar, grantlar va subsidiyalar yordamida ushbu qatlamlarning iqtisodiy faolligini kuchaytirish mumkin.

Bundan tashqari, yirik davlat investitsiya loyihalari va infratuzilma qurilishlari ham minglab yangi ish o‘rinlari yaratadi. Bu jarayon nafaqat iqtisodiy o‘rni ta‘minlaydi, balki kambag‘allik darajasining kamayishiga ham xizmat qiladi.

Bandlik siyosati samaradorligini oshirishda mintaqaviy yondashuvlar ham muhim ahamiyatga ega. Chunki mamlakatning turli hududlarida iqtisodiy imkoniyatlar, aholi zichligi va ishlab chiqarish salohiyati farq qiladi. Shu boisdan, hududiy mehnat bozorini chuqur tahlil qilish va mahalliy sharoitga mos dasturlarni amalga oshirish kambag'allikni qisqartirishda yuqori natija beradi.

Shuningdek, norasmiy sektorda band bo'lgan aholining mehnat huquqlarini himoya qilish ham dolzarb masalalardan biridir. Norasmiy bandlik aholiga vaqtincha daromad bersa-da, ijtimoiy himoya va barqarorlikni ta'minlamaydi. Shu sababli davlat tomonidan soliq imtiyozlari, soddalashtirilgan ro'yxatga olish tizimi va kichik korxonalarga yengil shartlarda kredit ajratish orqali ularni rasmiy sektorga jalb qilish zarur.

Bundan tashqari, zamonaviy texnologiyalar va innovatsion startaplarni qo'llab-quvvatlash orqali yoshlarning bandligini oshirish mumkin. Innovatsion muhit yaratish nafaqat yangi ish o'rinlarini paydo qiladi, balki iqtisodiy raqobatbardoshlikni kuchaytiradi. Masalan, IT-parklar, texnoparklar va inkubatsiya markazlarining faoliyati yoshlar uchun bandlikning yangi imkoniyatlarini ochmoqda.

Xalqaro tajriba ham ko'rsatadiki, kambag'allikni qisqartirishda bandlik siyosati nafaqat ish o'rinlari yaratish, balki sifatli va munosib mehnat sharoitlarini ta'minlash bilan chambarchas bog'liq. O'zbekiston sharoitida ham "Yashil iqtisodiyot", turizm, qishloq xo'jaligi va xizmat ko'rsatish sohalarida keng ko'lamli bandlik imkoniyatlari mavjud.

Xulosa qilib aytganda, samarali bandlik siyosati kambag'allikka qarshi kurashning eng muhim vositasidir. Yangi ish o'rinlari yaratish, aholining kasbiy salohiyatini oshirish va mehnat bozorida teng imkoniyatlarni ta'minlash orqali kambag'allikni sezilarli darajada kamaytirish mumkin. Shu boisdan, bandlik siyosatini izchil amalga oshirish har bir mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy barqarorligining kafolatidir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Xolmatova, M. (2021). O'zbekistonda bandlik siyosatini takomillashtirish yo'nalishlari. Toshkent: Iqtisodiy tadqiqotlar jurnali.
  2. International Labour Organization (ILO) (2020). World Employment and Social Outlook. Geneva: ILO Publishing.
  3. World Bank (2021). Jobs and Poverty Reduction Strategies. Washington, D.C.: World Bank Publications.
  4. Asian Development Bank (2022). Employment, Skills, and Poverty Reduction in Asia. Manila: ADB.
- Ismailov, A. "O'zbekistonda bandlikni tartibga solishda tadbirkorlikning ahamiyati." Yashil Iqtisodiyot va Taraqqiyot, Vol. 3, No.1, 2025.
2. Mardanaqulov, To'lqin. "Iqtisodiyotni modernizatsiyalash davrida bandlik siyosati." Yashil Iqtisodiyot va Taraqqiyot, Vol.3, No.1, 2025.

